v. Zweyberg. Siit peale vahetab mõisa 18. ja 19. aastasajal mitu korda omanikke; enne võõrandamist kuulus mõisa P. Muna'le. Tükeldatud 1924. a.

Veibri (saksa k. Timmofer ehk Timmomois) mõisa, Emajõe pahemal kaldal, Tartust 7.5 km mööda jõge kagus, mööda maanteed 9.5 km ja vähemat teed üle Jummisaare mäe 8.2 km. 1640. a. kuni 1744. a. Ülenurmega ühe omaniku päralt olnud. Hiljemini riigi kätte läinud, mis teel — pole teada. Tükeldatud 1924. a.

Piiskopimõisa (saksa k. Bischofshof), Tartu linna piirides, 2.8 km linnast (vt. ka Nõo kihelk. 282. lhk.). Osa mõisast kuulus orduajal Katariina kloostrile Tartus ja ühendati Rootsi ajal Tähtvere mõisaga. Teine osa, Papimõisa nime all tuntud, anti 1634. a. Tartu soome kirikuõpetajale kirikumõisana tarvitada. Piiskopimõisas leidis 1684. a. lühemaks ajaks aset meie haridusloos tähtis B. G. Forseliuse seminar.

Haage (saksa k. Haakhof ehk Hagehof) mõisa asub Nõo kihelkonna piirides (vt. lhk. 282), 8.5 km Viljandi teed Tartust lääne-edelas. Sigismund III-ndalt sai Haage mõisa 1592. a. Tartu bürgermeister Johann Grölich, kes 1617. a. mõisa ühes oma kogu varandusega Tartu Jaani kirikule pärandas.

Vorbuse (saksa k. Forbushof, varemini ka Fohr, Vorhof ehk Nonnertshof) mõisa, 6.3 km Tartust loodes, raudtee ääres, Emajõe paremal kaldal. Kuulus orduajal Kärkna kloostrile, läks Poola ajal Stefan Nonnert'i kätte. Gustav Adolfilt sai mõisa Matthias Fohrbuss, kelle leselt ta 1684. a. redutseeriti. Jäi kroonu kätte 1799. aastani, mil Paul I ta Andreanov Hübner'ile andis. 1848. a. omandas mõisa 52 000 rbl. eest v. Huene. Võõrandatud. Praegu II diviisi käes.

Kabina (saksa k. Cabbina) mõisa, Emajõe pahemal kaldal, 11.2 km Tartust mööda jõge kagus ja 9.6 km mööda maanteed Jaama ja Anna mõisa kaudu. 17. aastasajal Schwengelm'ide päralt. Hiljemini läheb käest kätte; 1869. a. saadik Luunjaga ühe omaniku käes.

Maarja mõisa (saksa k. Marienhof), Nõo kihelkonna piirides (vt. lhk. 282), kuulub Tartu linna administratiivpiiridesse, 2.3 km raekojast edelas, Riia tee ääres. Poola ja Rootsi ajal vaheldusid mitmed omanikud. Reduktsiooniajast saadik nähtavasti kroonumõisa. Anti hiljemini Tartu ülikoolile, kelle päralt praegugi.

Taabri (saksa k. Anrepshof) mõisa, 18.7 km Tartust kirdes. Nagu eelminegi, reduktsiooniajast saadik kroonumõisa.

Kirikud ja surnuaiad. Praegune Maarja kirik (137. joon.) on ehitatud 1837.—41. a. Õnnistatud 11. jaan. (v. k.) 1842. Ehitus läks maksma üle 22 000 hõberubla, kusjuures materjal talupoegade poolt hinnata kohale veeti. Altaripilt, mis 1889. a. endise asemele pandi, on proua Schwartz'i maalitud, maksis 1000 rbl. 1870. a. sai kirik uue oreli, mille ehitas Sauer (Frankfurdis Ooderi ä.). Kirik on köetav.

1876. a. ehitati kirikuõpetaja-maja Õpetaja tänavale.

Surnuaed asub Tartus Maarja tänava ääres.